

Zawartość

6. SŁOWO I KSIĘGA (sprawcza funkcja słowa i odpowiedzialność za słowo; książki i księgozbiory; czytelnictwo)

- Jan Paweł II *Homilia wygłoszona w czasie mszy św. w Olsztynie 6 czerwca 1991 roku (fragm.)* 10
- Władysław Kopaliński *Dzieje książki* 12
- Melchior Wańkowicz *Biblioteka dawniej i dziś* 16
- Biblioteka bez tajemnic 18
- Mediateka na Bielanach 20
- Dwugłos w sprawie e-książki 22
- Małgorzata Musierowicz *Ołowiane Oko* 25
- Wyniki badań Bibliotek Narodowej nad stanem czytelnictwa w Polsce 2008 27
- Umberto Eco *Drogi dziennikarzu, mój rozmówco, nie jestem tym, kogo szukałeś* 28
- Al. Dżahiz *Księga zwierząt (fragm.)* 30
- Walka z wiatrakami? Rozmowa z literaturoznawcą Janem Błońskim* 31
- Stworzenie świata i człowieka (z Księgi Rodzaju)* 35
- Dorota Terakowska *Imię* 37
- Juan José Millás *Katastrofa* 39
- Amos Oz *Ćwierć miliona decyzji* 42
- Czesław Miłosz *Ale książki* 44
- Tadeusz Różewicz *Dodatkowe korzyści z księzek* 44
- Wisława Szymborska *Nieczytane* 46
- Stanisław Vincent *Czytanie na wyścigi* 47
- Czytanie dla siebie** Umberto Eco *W labiryncie biblioteki* 49
- Sztuka** Marta Konieczny *Księga przyszłości* 23

Słownictwo

- ◆ związki frazeologiczne z wyrazem *słowo* 12
- ◆ znaczenie historyczne i współczesne wyrazów: *inicjał, kodeks, pergamin* 15
- ◆ słownictwo związane z biblioteką; różne znaczenia wyrazu *biblioteka* 20
- ◆ związki frazeologiczne wokół tematu książki i czytania 24, 26
- ◆ znaczenia wyrazów: *dobro i dobra* 30
- ◆ słownictwo opisujące sposób czytania 48

Sprawdź, czy umiesz... 52

7. CHEMIA, MAGIA CZY...? (miłość i zakochanie; różne spojrzenia na miłość w nauce i literaturze)

- Montse Fernández Montes *Moja córka się zakochała* 54
- Czy miłość jest chorobą? Mówi lekarz psychiatra Angeliqe Pas-Vraiment* 56
- Chemia miłości. Mówi popularyzator nauki Krzysztof Szymborski* 57
- Pułapka miłości romantycznej. Mówi psycholog prof. Bogdan Wojcieszke* 57
- Głębokie uznanie inności. Mówi filozof prof. Barbara Skarga* 58
- Jedność miłości. Mówi teolog, papież Benedykt XVI* 58
- Święty Paweł *Hymn o miłości (z Pierwszego Listu do Koryntian)* 64
- Trzy listy miłosne* 67
- Adam Mickiewicz *Do M**** 70
- Adam Mickiewicz *Niepewność* 71
- Emily Dickinson *Miłość – jest wcześniej niż życie* 72
- Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Miłość* 72
- Lew Tołstoj *Zauroczenie* 73
- Julian Tuwim *Jeżeli* 74
- William Shakespeare *Romeo i Julia (fragm.)* 75
- Kazimiera Iłłakowiczówna *Rozłączenie* 76
- Halina Poświatowska **** Jestem Julią...* 76
- Halina Poświatowska **** Tutaj leży Izold...* 76
- Anna Kamieńska *Małżeństwo* 79
- Juliusz Słowacki *Balladyna (fragm.)* 80
- Konstanty Ildefons Gałczyński *Teatryk Zielona Gęś (fragm.)* 84, 85
- Czytanie dla siebie** Romain Gary *Obietnica poranka (fragm.)* 86

- ◆ o miłości w polszczyźnie oficjalnej i nieoficjalnej; synonimy wyrazu *randka*, określanie stopnia zakochania 56
- ◆ słownictwo dotyczące uczuć i emocji związanych z miłością 60
- ◆ określenia czasownika *kochać*; nazwy uczuć związanych z miłością 66
- ◆ różne znaczenia przymiotnika *romantyczny* 69
- ◆ słownictwo związane z nieszczęśliwą miłością 77

Sprawdź, czy umiesz... 88

Komunikacja	Pisanie	Gramatyka	Ortografia, poprawność językowa	Nauka o literaturze
<ul style="list-style-type: none"> ◆ odpowiedzialność za słowo 12 ◆ nadawanie imienia 38 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozprawka 32 ◆ opowiadanie (wprowadzanie do narracji różnych form wypowiedzi) 48 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wypowiedzenia złożone podrzędnie 32 ◆ wypowiedzenie podrzędne przydawkowe 33 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pisownia przymiotników złożonych typu: <i>sansacyjno-kryminalna</i>, <i>popularnonaukowa</i> 30 ◆ interpunkcja w zdaniu złożonym podrzędnie 33 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ mity kosmogoniczne (o powstawaniu świata) 36 ◆ kompozycja pierścieniowa 44
<ul style="list-style-type: none"> ◆ jak zaprosić na randkę; jak przyjąć zaproszenie, i jak odmówić 61 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pamiętnik, list, bajka 66 ◆ opowiadania 75 ◆ charakterystyka porównawcza 83 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wypowiedzenie podrzędne dopełnieniowe 62 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zapis incipitu 77 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ hymn; hymn biblijny 65 ◆ miłość romantyczna 68 ◆ epistolografia 68 ◆ wykrzyknienie 68

Słownictwo

8. WE WŁADZY SZKATUŁKI (rola pieniądza; bogactwo i konsumowanie dóbr a szczęście; pokusa bogactwa)

Złoty polski i euro **91**

Skąd młodzi mają pieniądze? **94**

Czy pieniądze dają szczęście? **97**

Bogaty, ubogi **97**

Georg Ritzer Świątynie konsumpcji **98**

Dorota Mąciak Skłonność do nieplanowanych zakupów **100**

Mit o królu Midasie **106**

Ignacy Krasicki Podróżny **108**

Hans Christian Andersen Skarbonka **109**

Molier Skąpiec (fragm.) **111**

Elias Canetti Targowiska Marrakeszu **112**

Tadeusz Konwicki W ogonku **114**

Julian Tuwim Bal w operze (fragm.) **116**

Agatha Christie Szpilka **117**

Czytanie dla siebie Markus Zusak Sprawa Jesse'ego Owensa **110**

- ◆ wyrazy typu: *gotówka, suma, kwota*; synonimy wyrazu *pieniądz* **93**
- ◆ wyrażenia z dziedziny ekonomii w mowie potocznej **96**
- ◆ wyraz *promocja* i jego synonimy **101**
- ◆ związki frazeologiczne związane z pieniędzmi **102**
- ◆ związki frazeologiczne określające, co jest dla człowieka cenne **107**

Sprawdź, czy umiesz... 126

9. KTO TU RZĄDZI (godność władzy i odpowiedzialność władcy)

Norbert Elias Dwór i ceremonia! **130**

Elias Canetti Dwór **133**

Przekazanie insygniów władzy prezydenckiej przez ostatniego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie **139**

Ryszard Kaczorowski Mowa wygłoszona na uroczystości przekazania insygniów władzy prezydenckiej (fragm.) **140**

Jan Parandowski Nim nad światem zapanowała Dzeus **143**

Henryk Sienkiewicz Imperator Neron **146**

Pozycja cesarza w starożytnym Rzymie (Stanisław Łoś) **149**

Ryszard Kapuściński Cesarz (fragm.) **150**

Pieśń o Rolandzie (fragm.) **154**

Anonim zwany Gallem Kronika polska (fragm.) **156**

Juliusz Słowacki Balladyna (fragm.) **158**

Janusz Szpotański Caryca i zwierciadło (fragm.) **164**

Sztuka Jan i Hubert van Eyck Chrystus tronuący, Jean-August-Dominique Ingres Napoleon I na tronie cesarskim **134**

- ◆ relacje góra–dół w słownictwie **136**
- ◆ słownictwo związane z władzą **145**
- ◆ synonimy wyrazu *władca* **154**

Sprawdź, czy umiesz... 170

10. MY – RZĄDZENI (sytuacja rządzonych; rola mediów; wolność i jej ograniczenia)

Leszek Kołakowski Władza i anarchia **173**

Portal internetowy Na gorąco **176**

Walery Pisarek Sztuka słuchania **179**

William Golding Zwierz **186**

George Orwell Rok 1984 (fragm.) **195**

Tomasz Mann Mario i czarodziej (fragm.) **198**

Stanisław Barańczak Ci mężczyźni tak potężni **202**

Ewa Lipska Torfowiska większości **203**

Ewa Lipska Nadzór **204**

- ◆ wyrazy określające zbiorowość **172**
- ◆ słownictwo nazywające różne sposoby komunikowania się władzy ze społeczeństwem **174**
- ◆ znaczenie i użycie wyrazu *medium* **174**
- ◆ znaczenie wyrazów typu: *informacja, wydarzenie*; ich użycie w wypowiedziach; związki frazeologiczne z wyrazem *fakt* **178**
- ◆ znaczenie wyrazów *krytyka* i *krytyczny* **184**
- ◆ wyraz *porządek* i jego synonimy; związki frazeologiczne z tym wyrazem **194**
- ◆ słownictwo nazywające osoby występujące przed publicznością; znaczenia wyrazu *hipnotyzować* **202**

Sprawdź, czy umiesz... 206

Komunikacja	Pisanie	Gramatyka	Ortografia, poprawność językowa	Nauka o literaturze
<ul style="list-style-type: none"> ◆ zwracanie się do drugiej osoby w różnych kulturach 124 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ podanie 95 ◆ opis miejsca 100 ◆ charakterystyka postaci literackiej 124 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wypowiedzenie podrzędne okolicznikowe 102 ◆ imiesłowowy równoważnik zdania podrzędnego 105 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wymowa i odmiana rzeczownika <i>pieniądz</i> 90 ◆ odmiana liczebników wielowyrazowych 92 ◆ poprawne użycie wyrazów: <i>złoty</i> i <i>euro</i> 92 ◆ przymiotniki w roli rzeczowników 98 ◆ pisownia nazw własnych i pospolitych o tym samym brzmieniu (powtórzenie) 108 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ baśń; baśń literacka 110 ◆ literatura detektywistyczna 123
<ul style="list-style-type: none"> ◆ gesty i zachowania związane z demonstrowaniem władzy i poddaństwa 135 ◆ tytułowanie 137 ◆ Siła wymowy ◆ powitanie gości 138 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ charakterystyka 158 ◆ opis uczyć i przeżyć wewnętrznych 164 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wypowiedzenie podrzędne orzecznikowe 141 ◆ wypowiedzenie podrzędne podmiotowe 142 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wielka i mała litera w wyrazach typu <i>ojczyzna, prezydent</i> 130 ◆ pisownia <i>tryumf</i> i <i>triumf, wiktoria</i> i <i>victoria</i> 145 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ epika rycerska 155 ◆ historiografia; kronika 158 ◆ rusycyzmy 166
<ul style="list-style-type: none"> ◆ krytyczny odbiór komunikatu 182 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ informacja prasowa 178 ◆ charakterystyka porównawcza 194 ◆ przemówienie 194 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ wypowiedzenia wielokrotnie złożone 184 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odmiana wyrazu <i>medium</i> i wyrażenia <i>mass media</i> 174 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ notatka prasowa 177

LEKTURY OD PODSZEWKI

◆ Molier *Skąpiec*

◆ zasada trzech jedności **208** ◆ komedia charakterów **208** ◆ rozwój akcji w dramacie **208** ◆ rozprawka **210**

◆ Teatr bez tajemnic

◆ spektakl **211, 213** ◆ scena **211**
◆ widownia **211** ◆ słownictwo związane z teatrem **212** ◆ sprawozdanie ze spektaklu **214**

◆ William Shakespeare *Romeo i Julia*

◆ rozprawka **218** ◆ tragedia (tragizm, konflikt, katastrofa) **219** ◆ charakterystyka **219** ◆ **Film** *Romeo+Julia* (reż. Baz Luhrmann) **220**

◆ Dorota Terakowska *Poczwarka*

◆ charakterystyka ◆ Józefa Hennelowa *Lektura nie do poduszki* ◆ **Sztuka** Tintoretto *Stworzenie zwierząt*